

Szerkesztőségi iroda:

Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmertelen levelek nem fogadhatók el.

Kéziratok nem adhatók vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyiltér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:

Egy négy hasábos petitsor térfogata . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönb minden hazai postahivatal. Az előfizetéseket legzélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

A választás előtt.

E hó 19-ikén bezárultak az országháznak ajtóit, a képviselők szétesztek, hogy részint családi körökben pihenjék ki a három évig tartó folytonos működést, részint pedig új erőt gyűjtsenek a választási küzdelemre, mely országszerte megindult.

A királyi leirat a képviselőházat folyó évi szeptember 25-ikére hívja össze, a belügyminiszter pedig a választások idejét folyó év június 13—22-ik napjaira tűzi ki.

Hogy lázas tevékenységet fejtenek ki az egyes pártok, hogy minél több elvtársakat juttatassanak be az ismét megnyitandó országháza, azt nagyon könnyen érthetjük, s csak azután kölesőn szem előtt tartásuk az 1874. évi XXXIII. törvényzikk 96—104-ik §-ait, melyek a választási visszaélésekre vonatkozólag szigorú büntetéseket tartalmaznak ugyan, de a melyek a törvény tekintélyének megcsorbítására, a közérköleség megmértelyezésére s általában a népnevelés normális fejlődésének nagy kárára nyíltan és titkon oly sokszor megsértetnek; minek következtében nem csodálkozhatunk azon, ha egyesek, — kik a szabad választást a legszentebb polgári jog gyakorlásának tartják ugyan, de az elkövetett visszaéléseket látva, — utat és módot keresnek nem csak arra nézve, hogy a fent idézett törvényt kijátszani ne lehessen, hanem arra nézve is, — mi pedig e legkívánatosabb volna, — hogy e törvény idevágó §-ai feleslegessé váljanak.

Ez üdvös és minden bizonnyal nagy horderejű elv gyakorlati megvalósítását látjuk mi azon esendben, mely az országszerte megindult képviselő választási mozgalmakkal szemben megyénk bérczei között észlelhető.

Ugyanis az eddigi párt küzdelmek megmutatták azt, hogy a rimaszécsi, tornallyai, kövii kerületekben a választók legnagyobb része ellenzéki, míg a roznói, rimaszombati és jolsvai kerületek-

ben a kormánypárt hívei jutottak az újabb időben többségre, így csak helyeselni tudjuk, — még pedig nem politikai, hanem közérkölesi szempontból — megyénk intező köreinek amaz eljárását, mely szerint az egyes választók többségének elvét követő és valló képviselőjelölt állittassék fel mindenik kerületben, s egyik párt a másik elé sem titkon, sem nyíltan akadályokat ne gördítsen, hogy így a legközelebbi választásnál eleje vétessék a nem törvényes és tisztességes eszközök igénybe vehetésének, melyek pedig sok helyt a pártküzdelmek közt gyakran bukannak felszínre.

Ezen megállapodás szerint a jövő országgyűlésre megyénkből három függetlenségi s ugyanany-nyi kormánypárti képviselő menend.

De hiszen akkor e megye sem egyik, sem másik párt körében nem számít, mondják némelyek.

Párt szempontból, — ha pusztán a számokat tekintjük — nem; de mint eddig láttuk, képviselőink úgy egyik mint másik párton nyíltan kimondták eddig is, hogy csak azon indítványokat fogják szavazataikkal gyámoltani, — tétessenek azok bármely oldalról, — melyek legtisztább meggyőződésük szerint a hazára nézve üdvösek. Hisszük, hogy ezt követni fogják azok is, kikben jövőre a bizalom összpontosul. E szempontból fogva fel a dolgot, már ott is számítani fogunk.

Azonban azt is tudjuk, hogy vannak egyes kerületek megyénkből, melyeket a most domináló párttól némi küzdelemmel el lehetne hódítani, de hogy e küzdelem — még ha diadal koszoruzná is azt, — következményeiben kiköszörülhetné a nép morális érzékén és törvény iránti tiszteletérzetén ütött csorbákat, azt az eddigi tapasztalatokon okulva határozottan tagadnunk kell.

Ezért mi megyénk intező köreinek eddig követett magatartását a küszöbön levő képviselő választással szemben nem a kényszer kifolyásának, de azon követésre méltó eljárásnak tartjuk, hol a legszentebb polgári jogok érvényre emelésé-

nél a nemtisztességes eszközök használásának még a lehetősége is eszik.

Ezért kívánunk mi ennek teljes sikert.

Az 1884. évi ápril hó 23-án d. e. 10 órakor Rimaszombatban tartott számonkérő ülés jegyzőkönyve.

Jelenvoltak: az alulírottak.

Mely alkalommal a közigazgatási, árvagyam és gondnokhatósági iktató és kiadó könyvek megvizsgálatván, járásbeli szolgabírák és városi polgármesterek vonatkozó jelentései szemügyre vétetvén, a nevezett hatóságok ügykörében a közelebbi mult évnegyed lefolyása alatt a működés eredménye számokkal is kifejezve következőképen állapított meg:

I. A központi közigazgatásnál:

Folyó évi március hó 31-ig beérkezett az iktatóba 3160 szám, a mult 1883. évnél az egész évre szóló számbavétele szerinti hátralékkal 140 számmal feldolgozandó összesen 3300 sz., feldolgoztatott 2937. hátralékban marad 363. és pedig ki nem osztott 265. kiosztott 98.

Ujházy Lajos főjegyzőnek kiosztott 1308. az előző év 1/4-től maradt hátralék 116. feldolgozandó volt összesen 1424. feldolgoztatott 1345. hátralékban marad 79.

Bornemisza László t. főjegyzőnek kiosztott 705. az előző év 1/4-től maradt hátralék 28. feldolgozandó volt összesen 732. feldolgoztatott 713. hátralékban marad 19 szám.

Lukács Géza II-od aljegyzőnek kiosztott 719. az előző év 1/4-től maradt hátralék 28. feldolgozandó volt összesen 747. feldolgoztatott 747.

Alispán által, vagy elnökileg feldolgoztatott 207 szám, közgyűlésre jegyeztetett illetőleg ott intéztetett el 96 szám.

Jelentéssel hátralékban találtott:

Kubinyi Géza szolgabíró 17. Kubinyi Gusztáv szolgabíró 17. Szontagh Zoltán szolgabíró 15. Maléter Ede szolgabíró 13. Sándor Béla 12. Gömör dobsinai polgármester 3. Sthymmel roznói polgármester 19. Szabó rimaszombati polgármester 5. Stefancsik nagyrozei polgármester 5. Remenyik jolsvai polgármester 4. megyei közp. árvaszék 0. megyei főszámvevő 24. megyei alszámvevő 20. megyei főpénztárnok 0. megyei alpenztárnok 0. megyei várnagy 0. főmérnök 6. Abonyi Pál tiszti főgyógyász 6.

Ezen eredmény általában kielégítő, jövőre fő- és alpenztárnoknak, fő- és alszámvevőnek a szolgabírókéhoz ha-

TÁRCZA.

Üdvözöllek újra!

Erdőkkel szegélyezett kis falu határa,
Zöldelő mezőknek sok ezer virága
Üdvözöllek újra!

Vágyódó kebelled sietek hozzátok,
Sugjátok fülembre, vajon mire vártok:
Öröme-e, bura?

Még áll az a kis ház ott az utca végén,
Hol gyermekkoromban oly vidáman éltem
Szerettem körében . . .

Haj, de belsejéből rég kihalt a háznép,
Csak a vándor golya kuszált fészke áll még
Rongyos tetejében!

Keskeny udvaránál merengve megállok.
Lelkemben fölbred a tündéri álmok
Büvös édes képe . . .

Szomoru füzeknek zsendülő új lombja
Rám hajol, miként ha ismerősöm volna
Mindenik levelke.

Zajtalan öröme volt e hely tanyája,
Most a néma bűnnek leple hullt reája
Mogorván, sötétén . . .

Az én éltémre is bú vetett árnyékot,
Mióta eljártam a „gyermek-játékot“
Künn a völgy ölében . . .

Zizegő levelké, tarka szép virágok!
Mért fáj oly nagyon most szelid susogástok
Az ifju szívének? . . .

Oh, ha tán a multról — érzem elfogódva —
Erednétek vélem nyájas-édes szóba,
Szébb lenne regétek!

. . . Hol langy szellő esőkdös hervadó virágot,
Régen . . . igen régen . . . szegény atyám szállt ott
A sir fenekére . . .

Oh, ha az a halom nem borulna rája.
Lágy öröm között most szerető kar várna
Forró ölésre!

Szerény kis falucska, drága szülő-földem,

Fogadja harmatként forró hála-könnyem

Sok ezer virágod!

. . . Fakadó tavasszal majdha messze megyek,

Hálát adok újból a menny Istenének,

Hogy láttam határod!

Paál Gyula.

Utí rajz.

Berlin, ápril 10.

Leirni apróra Németország fejlődő fővárosát nem szándékozom. Ahoz több idő, több nyugalom és kétségkívül több tanulmány is kell, mint a mennyit egy meglehetősen gyors utazás üres órái nyújtanak. Vázolni kívánom mégis röviden, pár sorral a helyet, a mely Európának ma politikai, sőt sok tekintetben értelmi középpontja is.

Fekvése nem kellemes kétségkívül. A Spree nem elég nagy arra, hogy gözösöket szállítson, nem elég regényes, hogy megékeljék mint a „szöke“ Dunát, a homokos róna, a mely Berlin körül elterül, egyhangú monotonijával nem alkalmas arra, hogy a sympathiát fölbressze. Berlin mégis megkívánja figyelmünket nagyon. Ha Németországot átutazva, láttuk meözin a szorgalmat, mely nem lankadó erélylyel törekszik vizet facsarni a kőből, ha városainak fejlődését lépten-nyomon kell tapasztalunk, lehetetlen, hogy ne érdekelne a főváros, melyben mindezen haladásnak, a nemzet erényei és hibáinak fokozottabb mérvben kell képviselve lenni. Igaz, hogy Berlin nem deelarált fővárosa a birodalomnak. De nem vonják kétségbe, hogy daczára a sok apró localis centrumnak értelmileg már az s a gazdasági téren is azon az uton van, hogy azzá legyen. Az „Unter den Linden“ palotái, a külvárosok egymásután épülő 4—5 emeletes bérházai, a füstölő gyárak, a pezsgő forgalom s a mi mindennek alapját képezi: a szorgalom és szoliditás, mind arra mutatnak, hogy a mit el nem ért idáig, el fogja érni a jövőben. — A ma már nagy, 1200000 lakót számláló városban még látni lehet az első fejlődés maradványait. Itt-ott egy szerény ház, egy-egy akkor monumentális, ma nagyon középszerű középület tanúsága a szerény kezdetnek, de tanúsága egyszersmind fejlődési gondoskodásának is. A „Linden“ végén a régi királyi vár, ódon négyszögletű építmény, vele szemben a korinthisz oszlopos

muzeumok, Kiss Ágost szobraival; az egyetem, akadémia, operaház stb. stb. mind arra mutatnak, hogy e nép fejlődései mindenkor szívükön viselték alattvalóik magasabb érdekeit. Most már nem igen kell támasz, megyen a fejlődés magától. Poroszország nemcsak fegyverrel győzte le a francziákat, hanem azon van, hogy leverje a gazdasági téren is. Érezték, hogy az iparosok izlése nem felett eléggé; ezért nem versenyezhetnek a francziákkal — hozzá fogtak habozás nélkül a munkához. Iparos iskolákat állítottak, muzeumokba szedték össze mindazt, mi a mult századok iparából, mint érdemes mű fennmaradt, s ma már — tehát még nem épen hosszú idő múlva — látszanak a meglepő eredmények. — A meglepően szép, többnyire német renaissance styben emelt épületek; a kirakatok email, ötvös, porcellán és üvegmintái, a melyek főleg Berlin gyáraiból kerülnek ki: élénken mutatják — összehasonlítva a multtal — a haladást.

Maga a város rohamosan fejlődik. Lakosainak száma, Vilmos császár uralkodása óta, több mint megkétszereződött, hat új vaspálya nyílt meg. Erdekes különösen a „Stadtbahn“, mely körülveszi és egyszersmind átvágja a várost s közvetíti a személyforgalmat. Rendesen hat méter magasban halad az utazók fölött, tömérdek viaducton és hidon át. A vonatok jóformán minden perczben közlekednek rajta, s ez ut kényelmes és nem is drága.

Az utcák és terek tele vannak királyok és tábornokok, sőt tudósok szobraival is. Nem egy igazi magyar huszár-costumban tanítja hősnek lenni a „burkus“okat. Általában a huszár ruhán kívül, mi a poroszoknál még eredetiben maradt fenn mint nálunk, édes kevés emlékeztet reánk. A ruszi és tokaji szerepel néhol, vagy a gulyás irva ilyfélekép: „goulyash“ tehát franczia, magyar és angol orthographiával; egypár magyar lap a kávéházakban, magyar kassirnó a „Café passage“ben, a Vidats-ekék mintái s ökreink, lovaink photographiái a gazd. muzeumban — ez az egész.

Berlin vidéke fárasztó rónaság, de vasutra utlve, nem kell soká haladnia, hogy a legszebb parthiekat tehessek. Wansee, kellemes fenyőerdők, árnyékos vilák s kristálytisza vizű tavaival csábit; Potsdam nagy emlékei mellett kellemes kiránduló hely is.

Meglátogattam a híressé vált szélmalmot, mely utó-

sonló rovat lévén nyitandó, a kimutatás beadására most akkorra felhivandók.

II. A megyei központi árvaszéknél:

folyó évi márczius hó 31-ig beérkezett az iktatóba 2791 szám, a múlt 1883. évnél egész évre szóló számbavétele szerint hátralékával 677 számmal feldolgozandó volt összesen 3468 szám.

Lengyel előadónak kiosztott 785. előző évről hátraléka 70. feldolgozandó volt összesen 855. feldolgozatott 726. hátralékban maradt 129.

Kubinyi Andor előadónak kiosztott 704. előző évről hátraléka 305. feldolgozandó volt összesen 1009. feldolgozatott 637. hátralékban maradt 372.

Szakall Vince előadónak kiosztott 654. előző évről hátraléka 46. feldolgozandó volt összesen 700. feldolgozatott 667. hátralékban maradt 33.

Ifj. Török László másodaljegyző, vagyis árvaszéki jegyzőnek kiosztott 619. előző évről hátraléka 84. feldolgozandó volt összesen 703. feldolgozatott 631. hátralékban maradt 72.

Danes Gyula központi gyám, mint előadónak kiosztott 183. előző évről hátraléka 1. feldolgozandó volt összesen 184. feldolgozatott 160. hátralékban maradt 24.

Ügyészeknek kiosztott 4. előző évről hátraléka 6. feldolgozandó volt összesen 10. feldolgozatott 0. hátralékban maradt 10.

Az irodában tisztázásra kiosztott 2836. előző évről hátraléka 186. feldolgozandó volt összesen 3022. feldolgozatott 2895. hátralékban maradt 127.

Elnökileg tűzbiztosítási ügy feldolgozatott 175 szám. Kiosztatlan maradt az iktatóban 191 szám.

Jelentéssel pedig hátralékban találtak: Kubinyi Géza szolgabíró 26. Kubinyi Gusztáv szolgabíró 7. Szontagh Zoltán szolgabíró 19. Maléter Ede szolgabíró 18. Sándor Béla szolgabíró 15. Abonyi Pál főügyész 5. Dapsy alpénztárnok 3. közp. közgyám 52. irattárnok 21. iktató, kiadó 1. alszámvevő 2 számmal.

Előadók között 807 szám hátralék tetemesnek látszik, ezuttal azonban igazolva van azon változás folytán, mely Szentpétery Béla előadó elhunytával beállott.

Eredmény általában kielégítő az előadók hátralékától, mely indokolva van, eltekintve.

III. Járásbeli szolgabírónál:

1. Közigazgatási ügyekben: Kubinyi Géza szolgabírónál előző évről hátraléka 4. folyó ügyek 1155. összesen feldolgozandó 1259. feldolgozatott 1238. hátralékban maradt 21. Kubinyi Gusztáv szolgabírónál előző évnél hátraléka 22. folyó ügyek 1312. összesen feldolgozandó 1334. feldolgozatott 1324. hátralékban maradt 10. Szontagh Zoltán szolgabírónál előző évnél hátraléka 32. folyó ügyek 1375. összesen feldolgozandó 1407. feldolgozatott 1382. hátralékban maradt 25. Maléter Ede szolgabírónál előző évnél hátraléka 7. folyó ügyek 1648. összesen feldolgozandó 1655. feldolgozatott 1652. hátralékban maradt 3. Sándor Béla szolgabírónál előző évnél hátraléka 27. folyó ügyek 1460. összesen feldolgozandó 1487. feldolgozatott 1466. hátralékban maradt 21.

2. Árva ügyekben: Kubinyi Géza szolgabírónál előző évnél hátraléka 28. folyó ügyek 386. összesen feldolgozandó 414. feldolgozatott 408. hátralékban maradt 6. Kubinyi Gusztáv szolgabírónál előző évnél hátraléka 11. folyó ügyek 262. összesen feldolgozandó 273. feldolgozatott 268. hátralékban maradt 5. Szontagh Zoltán szolgabírónál előző évnél hátraléka 16. folyó ügyek 432. összesen feldolgozandó 448. feldolgozatott 434. hátralékban maradt 14. Maléter Ede szolgabírónál előző évnél hátraléka 16. folyó ügyek 476. összesen feldolgozandó 492. feldolgozatott 477. hátralékban maradt 15. Sándor Béla szolgabírónál előző évnél hátraléka 2. folyó ügyek 8. összesen feldolgozandó 10. feldolgozatott 9. hátralékban maradt 1. Kubinyi Gusztáv szolgabírónál előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 16. összesen feldolgozandó 16. feldolgozatott 11.

3. Bagatel ügyekben: Kubinyi Géza szolgabírónál előző év hátraléka 2. folyó ügyek 8. összesen feldolgozandó 10. feldolgozatott 9. hátralékban maradt 1. Kubinyi Gusztáv szolgabírónál előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 16. összesen feldolgozandó 16. feldolgozatott 11.

végre is királyi birtok lett s nem rég restauráltak, hogy maradjon emléke a régi időknek. A kertnek fái, melyek alatt nagy Frigyes annyiszor szőtte terveit, még alig lomboltak, a nagy fontaine még kiapadva állt, csak a fákon daloltak a madarak üdvözölve a tavaszi nap első sugárait; csak az nem üdvözli többé, kinek létét köszöni ez igazán szép kastély és kert, hanem nyugszik lenn a helyorségi templom sírboltjában most már igazán „sans souci.”

Potsdam különben gyszalolja II. Frigyes, a sanssouci kastélyban s a nagy királyi várban minden úgy van mint ő hagyta. Az óra, mely halálakor elállt, a tintás íróasztal, az általa irt kóták mind maradtak a régi állapotban mintha visszavárnák még mindig. Az utcákban nem egy francia névre akadunk bizonyára a francia cultus idejéből; ki hitte volna, hogy valaha Paris meghajol Potsdam előtt? A főterem ott áll a „Horvath'sche Hofbuchhandlung.” csak hogy annak alapítója már rég elköltözött az árnyékvilágból, csak a czég őrizi 1783-tól nevét.

Berlinben leginkább meglepett a muzeumok közt az, mely az egyiptomi régiségeket tartalmazza, hiszen először volt szerencsém látni közel 4000 éves mumiákat, hieroglyphokkal teleirt hármast, sőt négyes koporsóikkal, Ramses király kőszobrát egy egész templomot, melyből még a bálvány sem hiányzott. A szent ibis gondosan őrizett maradványait. Egy egész idegen, de annak idején kétségkívül magasan állott cultura tárul föl szemünk előtt, s annak, ki fogékony az iránt, mi a letűnt évezredek szülőit vezette, nem utolsó tárgy az elmélkedésre.

A régi muzeum, a régi a nemzeti képtár a modern képirok műveit tartalmazza, köztük természetesen nem egyet, mely a poroszok győzelmes hadjárataira vonatkozik. A termekben nyüzsgő sokaság, bel- és külföldiek nagy számban, főleg mint mindenütt angolok.

Potsdamban és Berlinben lépten-nyomon találkozunk Kiss Agost szobrász műveivel, ki Berlinben élt és sokat alkotott, mint neve mutatja, hazánkfa volt, közelebbit azonban róla megtudnom nem sikerült.

A mezőgazdasági főiskola rendkívül gazdag gyűjteményei a gazdát, az iparmuzeum az iparost, a művészt és amatyort egyaránt fogja érdekelni s meglepni.

Dr. Bernáth István.

hátralékban maradt 5. Szontagh Zoltán szolgabírónál előző évnél hátraléka 1. folyó ügyek 0. összesen feldolgozandó 1. feldolgozatott 1. hátralékban maradt 0. Maléter Ede szolgabírónál 0. Sándor Béla szolgabírónál előző évnél hátraléka 3. folyó ügyek 1. összesen feldolgozandó 4. feldolgozatott 3. hátralékban maradt 1.

4. Kihágási ügyekben: Kubinyi Géza szolgabírónál előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 2. összesen feldolgozandó 2. feldolgozatott 2. hátralékban maradt 0. Kubinyi Gusztáv szolgabírónál előző évnél hátraléka 3. folyó ügyek 416. összesen feldolgozandó 419. feldolgozatott 413. hátralékban maradt 6. Szontagh Zoltán szolgabírónál előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 2. összesen feldolgozandó 2. feldolgozatott 2. hátralékban maradt 0. Maléter Ede szolgabírónál előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 15. összesen feldolgozandó 15. feldolgozatott 15. hátralékban maradt 0. Sándor Béla szolgabírónál előző évnél hátraléka 2. folyó ügyek 3. összesen feldolgozandó 5. feldolgozatott 5. hátralékban maradt 0.

5. Erdei kihágási ügyekben: Kubinyi Géza szolgabírónál előző évnél hátraléka 1. folyó ügyek 0. összesen feldolgozandó 1. feldolgozatott 1. hátralékban maradt 0. Kubinyi Gusztáv szolgabírónál előző évnél hátraléka 17. folyó ügyek 2. összesen feldolgozandó 19. feldolgozatott 17. hátralékban maradt 2. Szontagh Zoltán szolgabírónál 0. Maléter Ede szolgabírónál előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 453. összesen feldolgozandó 453. feldolgozatott 453. hátralékban maradt 0. Sándor Béla szolgabírónál semmi.

Eredmény általában kielégítő.

IV. Városi polgármesterek:

1. Közigazgatási ügyekben: Sthymmel polgármesternél előző évnél hátraléka 82. folyó ügyek 631. összesen feldolgozandó 713. feldolgozatott 619. hátralékban maradt 94. Gömör polgármesternél előző évnél hátraléka 16. folyó ügyek 999. összesen feldolgozandó 1015. feldolgozatott 994. hátralékban maradt 21. Remenyik polgármesternél előző évnél hátraléka 15. folyó ügyek 1103. összesen feldolgozandó 1118. feldolgozatott 1104. hátralékban maradt 14. Stefanecok polgármesternél előző évnél hátraléka 20. folyó ügyek 1023. összesen feldolgozandó 1043. feldolgozatott 1019. hátralékban maradt 24. Szabó polgármesternél előző évnél hátraléka 22. folyó ügyek 1428. összesen feldolgozandó 1450. feldolgozatott 1435. hátralékban maradt 15.

2. Árva ügyekben: Sthymmel polgármester előző évnél hátraléka 2. folyó ügyek 96. összesen feldolgozandó 98. feldolgozatott 95. hátralékban maradt 3. Gömör polgármesternél előző évnél hátraléka 11. folyó ügyek 130. összesen feldolgozandó 141. feldolgozatott 122. hátralékban maradt 19. Remenyik polgármesternél előző évnél hátraléka 2. folyó ügyek 70. összesen feldolgozandó 72. feldolgozatott 70. hátralékban maradt 2. Stefanecok polgármesternél előző évnél hátraléka 6. folyó ügyek 50. összesen feldolgozandó 56. feldolgozatott 51. hátralékban maradt 5. Szabó polgármesternél előző évnél hátraléka 10. folyó ügyek 331. összesen feldolgozandó 341. feldolgozatott 330. hátralékban maradt 11.

3. Bagatel ügyekben: Sthymmel polgármesternél előző évnél hátraléka 62. folyó ügyek 37. összesen feldolgozandó 99. feldolgozatott 74. hátralékban maradt 25. Gömör polgármesternél előző évnél hátraléka 7. folyó ügyek 111. összesen feldolgozandó 118. feldolgozatott 118. hátralékban maradt 0. Remenyik polgármesternél előző évnél hátraléka 8. folyó ügyek 26. összesen feldolgozandó 34. feldolgozatott 26. hátralékban maradt 8. Stefanecok polgármesternél előző évnél hátraléka 46. folyó ügyek 6. összesen feldolgozandó 52. feldolgozatott 13. hátralékban maradt 39. Szabó polgármesternél előző évnél hátraléka 27. folyó ügyek 75. összesen feldolgozandó 102. feldolgozatott 83. hátralékban maradt 19.

4. Kihágási ügyekben: Sthymmel polgármesternél 0. Gömör polgármesternél előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 7. összesen feldolgozandó 7. feldolgozatott 7. hátralékban maradt 0. Remenyik polgármesternél előző évnél hátraléka 3. folyó ügyek 47. összesen feldolgozandó 50. feldolgozatott 43. hátralékban maradt 7. Stefanecok polgármesternél előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 6. összesen feldolgozandó 6. feldolgozatott 6. hátralékban maradt 0. Szabó polgármesternél előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 20. összesen feldolgozandó 20. feldolgozatott 20. hátralékban maradt 0.

5. Erdei kihágási ügyekben: Sthymmel polgármesternél 0. Gömör polgármesternél előző évnél hátraléka 0. folyó ügyek 5. összesen feldolgozandó 5. feldolgozatott 5. hátralékban maradt 0. Remenyik polgármesternél 0. Stefanecok polgármesternél előző évnél hátraléka 18. folyó ügyek 130. összesen feldolgozandó 148. feldolgozatott 83. hátralékban maradt 65. Szabó polgármesternél 0.

Ezen eredmény általában kielégítőnek mondható, szükséges azonban, hogy rozsnyói polgármestert a hátralék nagyobb számára szorgalmazólag figyelmeztessék.

Fáysk. főispán. Id. Ujházy Lajos s. k. főjegyző. Török László s. k. főszámvevő. Török Bálint s. k. árvaszéki elnök. Abonyi Pál s. k. tiszti főügyész. Kriston László s. k. pénztárnok.

Levelezés.

Rimaszombat, 1884. május 23.

A Várgede-Kishont társított esperességi kerületek róm. kath. tanítói, a helybeli kath. iskola épületében folyó hó 17-én gyűlést tartottak.

A gyűlést megelőzőleg szeretve tisztelt kir. tanfelügyelő, megyei tanítószolgálat igaz. barátja tekintetes Groó Vilmos ur szives figyelméből s kalauzolása mellett a szép számmal összegyűlt tanítószolgálat a gömörmezei muzeum megtekintésére indult. Megyénk muzeuma — daczára, hogy keletkezésének első éveit éli — igen szép és meglepő műbecseket foglal magában.

Azon rövid időt, melyet megjelent tanítóink a muzeumban eltölthettek, igen vonzóvá és érdekessé tette kir. tanfelügyelőnknek minden tárgyat jól átismerő magyarázata.

A muzeumból visszatérvén, elnökünk a gyűlést megnyitotta. Első tárgyalni való tételle volt a gyűlésnek, az egyházmegyei tanító-bizottság által kidolgozásra kitűzött tétel: „Ki a jó tanító és nevelő? „Miként tanitassék a népisko-

lánban a hit- és erkölestan?” ezimű dolgozatok beszédese és tárgyalása. Továbbá a Fülekmátravidéki körnek az egy tanítóval bíró népiskola tulterhelése tárgyában beadott indítvány. Klima Antal kis-rözei tanító kartársunknak, tűz által inségre jutott sorsa enyhítésére. Körünk tagjai szives készséggel 7 frt 50 krt adományoztak. A felebaráti és kartársi szeretetnek ily szives tettekben nyilvánuló jeleiért, fogadják tisztelt kartársaim, a segélyzett nevében alulírottak mély köszönetét. Örvedetes tudomásul vette a gyűlés hazánk Nagyméltóságú püspöki karának azon páratlan nemes jötevését, mely által a kath. tanítókat az árvaház ügy alapját 20 ezer frttal kegyeskedett megvetni. Közgyűlésünk tagjai, kik a múlt évi őszi nagygyűlésen megnev jelenhettek, örömmel vettek tudomást kartársaik által ez alkalommal tartott hangverseny sikeres működéséről, mely az egy-let törzs vagyonát 180 frttal gyarapította.

A mily diesérendő azon kartársak úgyszeretete s önképzés vágya, kik fáradságot nem sajnálva távolabb fekvő állomásokról siettek a gyűlésre megjelenni, jelet adván az eszmetársítás, az együttérzés és collégialis viszony szükségességének; ép úgy kárhóztatandó az indokolatlan és az egylettől magukat távol tartók kötelesség mulasztása, kik vagy a képzelt mindentudás birtokában hiszik lenni magukat, vagy korlátolt észbeli tehetségük nem engedi a tömörülés szükségességét és hasznos voltát belátni.

Ezek voltak gyűlésünk főbb mozzanatai, melyeknek végezte után a városkertben Ludvig bácsi által készített izletes ebéd eltakarításához fogtunk. Uthy Antal. jegyző.

Ratkó, 1884. május hó.

T. Szerkesztő ur! Amennyiben szives volt annak idején közleményemnek becses lapjában helyt engedni s azt továbbra is megengedtetni, van szerencsém eme közleményem, illetve pénzügytájasom közlésére tisztelettel kérn.

Ugyanis szivesége következtében még múlt év október havában volt becses lapja hasábjain közölve, miszerint esekély városunkban mozgalom indult meg a néhai Libay Lajos közszeretbebe részesülő volt járási-és városi orvosunk síremlékének közadakozás útján teendő felállítatására, melyhez következők: Galló János, Král András, Danis Márton, ifj. Král Károly, Királyfalvy István és Démann Gedeon tagokból álló bizottság alakult, s ez feladatát tüzvén a nemes czél elérhetőségét s kivitelét, melyet is ez idő szerint habár szerény összegű gyűjtésünk mellett elérhetőnek, s befejezetnek nyilváníthatunk. A nemes czél elérhetőségéhez aláírás útján adakoztak következők: Ratkó róli: Galló János 5 frt. Král András 5 frt. Král Károly 2 frt. Királyfalvy István 1 frt 50 kr. Danis Márton ifj. 1 frt. Démann Gedeon 1 frt. Klinezko Márton 1 frt 50 kr. Havran Dániel 1 frt. Klinezko Sámuel 1 frt. Bohus Károly 1 frt. Krokavetz András 1 frt. Faluba András 50 kr. Haluska András 50 kr. Koren András ifj. 50 kr. Ehn János 50 kr. Novák Dániel 50 kr. Szivák Terézia 50 kr. Fakla Emilia 50 kr. Stempel Lajosné 50 kr. Braun Gyula 50 kr. Róth Sámuel 50 kr. Róth Antal 50 kr. Cróth Ignác 50 brz Berács Dániel 40 krajczár. Bzírbesz Lajos 40 krajczár. Gál Lajos 40 krajczár. Zúz János 30 kr. Tomaskovits Sámuel 30 kr. Ehn Soma 30 kr. Szkalos Lajos 30 kr. Balezó Sámuel 25 kr. Huszka János 20 kr. Obedjár András 20 kr. Roszik Vndrás 20 kr. Dobisz András 10 kr. Martiny Pál 10 kr. Csitlik Dániel 10 kr. Klinezko János 10 kr. Veinberger József 10 kr. — Ploszkó róli: Latinák Sándor 1 frt. Breibart Albert 1 frt. Csipka András 50 kr. — Gerlicz róli: Tischer Károly 2 frt. — Szirk róli: Majoros Imre 1 frt. Doksinszky Pál 50 kr. Hoznek Frigyes 50 kr. — Rákó róli: Rákos községe 80 kr. Bodnár András 25. kr. Sándor András 20 kr. Bánesz János 10 kr. — Köviből: Pilsz Ottó 1 frt. Ján Gusztáv 1 frt. Antóny Kálmán 1 frt. Antalik Eadre 50 kr. Stefko András 50 kr. Jerem János 40 kr. Vlachó György 30 kr. Kotzmann Ida 30 kr. Veinberger Dávid 30 kr. Ján János 20 kr. Antóni Zuzanna 20 kr. névtelen 20 kr. Durantz János 10 kr. — Lehotá róli: Egli Elek 1 frt. Bukovina Antal 1 frt. — Ujvá sá róli: Gesko Sámuel 1 frt. valaki 50 kr. Sztacho György 10 kr. — Ispán mező róli: Banyik András 5 frt. Vlachó János 50 kr. Gál Adolfné 50 kr. Boezko János 10 kr. Barta Mihály 10 kr. Orech János 10 kr. Matej Pál 5 kr. — Felaluból: Szentiványi Árpád 5 frt. Tóth Márton 2 frt. Bros János 20 kr. Fabó és Bráz 20 kr. — Szká róli: Dapsy Béla 1 frt. Bedek M. 20 kr. Konsek György 20 kr. — Vály róli: Felföldy Ottmár 1 frt. Forgan Tamás 50 kr. Óváry Pál 50 kr. — Csetnek róli: Csernok Rezső 1 frt. Mikulás János 20 kr. összesen 66 frt 55 kr., a mely összeghez képest megfelelő síremlék fog határozatilag megvetetni, melynek végeredményét még legközelebb engedelmével közölni fogom. — Midőn a fenti összegzet e lap útján nyugtázni szerencsém van, fogadják ezzel a nemes lelkű adakozók megörökített emlékek mellett a nevezett czél hozzájárultaért általánosán köszönetem.

Démann Gedeon,

mint az adakozások kezelője.

Meghívó.

Rimaszombat városa és vidéke jótékony nőegylete rendes évi közgyűlését folyó évi május hó 25-ik napján d. u. 3 órakor fogja Rimaszombatban a takarékpénztár gyűlésében megtartani, melyre a tisztelt egyleti tagokat meghívni szerencsém van.

Rimaszombat, 1884. május hó 4-ik napján tartott választmányi gyűlés határozata folytán.

Tisztelettel: Farkas Ábrahámné, elnök.

Értesítés.

A gömörmezei ált. tanító-egylet „rimaszombati járásköre” közbejött akadályok miatt — f. évi június hó 4-ik napján fogja megtartani tavaszi közgyűlését.

Rimaszombat, 1884. máj. hó 24-én.

Törköly József, jkőri elnök.

Hírek és vegyesek.

Rendkívüli megyegyűlés lesz hónap, melynek tárgyat kizárólagosan a belügyminiszternek a képviselőválasztások határidejének megállapítására vonatkozó rendelete kéne.

Képviselőválasztási mozgalmak. A tornallyai kerület képviselőjelöltjévé Hevesy Benedek függetlenségi párti birtokos, ki már egy ízben e kerületet képviselte, kiáltott ki.

Halálozás. Lipót szász-coburg góthai herceg f. hó 20-ikán este kilencedfél órakor Bécsben meghalt. A herceg már hetek óta reménytelen állapotban feküdt és az orvosi tudománynak nem volt számára segítsége. Született 1824. jan. 31-én és fivére volt az 1881. jul. 26-án elhunyt Agoston hercegnek s a még élő Ferdinánd hercegnek, a ki, mint az elhunyt II. Mária portugál királynő férje, Portugália királyi címét viseli. A három herceg atyja Coburg György Agost herceg császári lovas tábornok volt, ki Koháry Ferencz József magyar herceg egyetlen leányát, a Koháry család utolsó tagját nőül vévén, örökölte a Koháryak összes javait s egyszersmind nevéhez fűzte a Koháry nevet. Az elhunyt Lipót herceg nagybátyja Klotild főhercegnőnek, József főherceg nejének és Fülöp coburg góthai hercegnek, a ki a trónörökös testvérnőjét bírja nőül. Lipót herceg az osztrák hadseregben vezérőrnagyi rangot viselt, de már évek hosszú sora óta szolgálaton kívül állott. Bécsi zenészkörök a hercegre lelkes műbarátok ismerték. Neje Ruttenstein Constance bárónő, a ki az ötvenes évek végén morganatikus uton vett el. Geigir József bécsi zeneszerző és zenetanár leánya, a ki mint zongoraművész sok tetszést aratott és férjétől, mint szász-coburg-góthai hercegtől, a Ruttenstein bárónő címét s a hasonnevű felső-ausztriai Coburg-birtokot nyerte. Lipót herceg halála a legtöbb európai udvart gyászba borítja, mert alig van uralkodó család, a melylyel többé-kevésbé közel rokonságba ne állott volna.

A „Rimaszombati korcsolyázó-egylet” rendes évi közgyűlését ma d. e. 10 órakor tartja a „Fakarak-pénztár” tanácstermében.

A gymnasiumi ifjuság tavaszi multságára, mely e hó 29-iken leend a szabadkai erdőben nagyban folynak az előkészületek s épen azért, hogy az érkező vendégeket az eddiginél kellemetesebb helyen fogadhassa a rendezőség, kívánatos sőt szükséges lenne az eddigi helyről, hol az erdőt alig egy-két előfa képviseli már, az országot másik oldalról a susányi úttól balra, hol igen szép fenyves erdő van, áttenni, hiszen most már ott is otthon leszünk s azon kevés távolságot, mely a két helyet elválasztja, bőven kárpótolják az üde lég s a susogó lombok.

Az iparos ifjak önképző- és segélyegyletük javára ma tartják tavaszi táncmultságukat a „Szechenyi-kert”-ben. Belépti díj 20 kr.

Tanügyi jótékonyág. T. Vieszt Rudolf ur a rahói ev. ág. iskola érdemes gondnoka f. é. május hó 16-ikán tartott közviszga alkalmával a szorgalmasabb tanulók között mintegy 20 o. frt értékű „Robinson Crusoe” olvasmány könyveket osztott ki, kimutatva ezzel azt, hogy ő nemcsak szóval (mint sok anyman), de tettel is valódi előmozdítója a népnevelés szent ügyének. Tartsa őt meg a mindenható sokáig a tanügyi javára!

Vettük a Rimaszombati és vidéke négyeletének vagyoni állásáról szóló kimutatást az 1883--84-ik évről. E kimutatásból kiemeljük a következőket: bevétele volt 1821 frt 59 kr., kiadása a 800 frt-ot tevő főkésítést s 303 frt 87 kr. pénzkészletet beleszámítva 1821 frt 59 kr. — Vagyon: 15523 frt 11 kr. így tőkegyarapodás ez évben tesz: 339 frt 15 kr. Az évfolyama alatt 5 árva lett teljesen ellátva, ezekre 169 frt 50 kr. fordított, ruhára 72 frt 72 kr., vegyes kiadásokra 72 frt 21 kr. segélyezésre 403 frt.

Varbóczon Bacsak Alajos körjegyző ur 1 frt-ot adományozott a szorgalmasabb tanulóknak f. hó 19-ikén tartott vizsga alkalmával. Ugyancsak azon alkalommal tiszteletű Bodics Mihály körkészes ur 1 frttal járult a javítandó varbóczyi iskola épületének javára.

Ráhón f. hó 20-ikán új vasúti állomás nyílt meg.

Az új vasúti menetrend cím alatt lapunk mult számában aggodalmunkat fejeztük ki az iránt, hogy ha az omnibusz-vonatokon, postakocsik nem rendeztetnek be, a postát — daczára a vonatok gyakori érkezésének — később kapjuk. Örömmel constatálhatjuk, hogy ez aggodalom teljesen megszűnt, mert a vasúti- és postaigazgatóságok — szem előtt tartva a közönség érdekét — akként intézkedtek, hogy déli és esti vonatok szállítsák a postát Rimaszombatba.

Leesett a toronyról Varga László földmives Magyar-Hegymegen. A szerencsétlen daczára az ácsok figyelmeztetésének, kik a templomot zsindelyezték, ittas állapotba ment fel a tetőre, de egysúlyt veszítve lefordult s egy az alvást tartó gerendára, innen pedig a földre zuhant. Elettéhez kevés a remény, mert belseje súlyos sérülést szenvedett.

Jégzapor esett a „Vályvolgyén” e hó 21-ikén, mely tetemes kárt okozott. Ugy látszik ez év gazdag lesz megyénk területén hasonnemű elemi esapásokban, mert máskor nálunk valóban a ritkaságok közé tartozott a jégeső.

A „Fonciere Pesti biztosítóintézet” lapunk mai számában közölt hirdetésnyére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Assicurazioni Generali. Mai számunk hirdetői rovatában közöljük a trieszti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) 1883-ik évi zárszámláját és vagyonkimutatását. Amint a jelentésből látjuk, ez a jó hírnevű biztosítási intézet fejlődése a lefolyt évben is jelentékeny előhaladást tett. Összes díj- és illetmény-bevételei 13.281.391 frt 81 kr-ra ruggnak. A még folyamatban levő kockázatok tartaléka 955.016 frt 82 krral szaporodott. Az 1883-ik év végével folyamatban levő életosztályi tőkebiztosítások összege 77.246.710 frt 04 krt teszen, tehát kerekszám 7 millió forinttal növekedett. Az életbiztosítási osztály üzletének e jelentékeny szaporodását különösen ki kell emelnünk és ezt az intézet, mint az a jelentésben joggal hangsúlyoztatik, részben amaz általános bizalomnak, melylyel a biztosító közönség irányában viseltetik, részben a kötvények feltételei ben pár év előtt behozott és a biztosító közönségre nézve nagyon előnyös újításoknak köszönheti. Az 1883-ik évben 27.780 kárért 9.611.024 frt 38 krt, s így fennállása óta 516.028 kárért 1691785.742 frt 38 krt fizetett ki a trieszti általános biztosító-társaság, mely összegből hazánkra magára 74.286 kárért összesen 30.022.836 frt 15 kr esik. A jégbiztosítási üzletnél szenvedett jelentékeny vesztesége daczára 551.419 frt 79 krnyi tiszta nyereség mutatkozik, és így minden 315 frttal befizetett részvény után 220 frank=88 frtnyi osztalék adható. A tőzbiztosítási osztálynak a későbbi években behajtandó díjai fedezetére adott díjkötelezők értékének összege 19.992.193.02 frtra emelkedett; az intézet kezességi alapja részvénytőkében és készpénztartalékokban 29.698.824.29 frtot teszen és mint a vagyonkimutatásból

látható, a legnagyobb elővigyazattal, jó értékekben van elhelyezve.

„Tíz év alatt” című, egy kötetből álló műre hirdet előfizetést Pósa Lajos megyénk szülőte. „Magyar költő, — mondja felhívásába. — tíz éven át sok viszontagságon megy keresztül. Lelke legszebb álmait sodorja el a durva élet; a koszoru egy kis leveleért szive vérevel áldozik. De áldozik szívesen.” E kötetben legkiválóbb művei fognak megjelenni a jövő hó első napjaiban. A husz ivre terjedő mű előfizetési ára 2 frt, diszkótésben 3 frt, mely összeg postautalványon Szegedre a városi színházhoz a költő nevére címelve küldendő.

A „Képes Családi lapok” 34-ik száma következő tartalommal jelent meg: A „Kö-Uristen”, elbeszélés írta Majthényi Flóra. (vége köv.) — Dalok; költemény Prém Józseftől. — A fehér rózsacsokor; elbeszélés, írta Borostyáni Irma. (vége.) — Egy esavargó; Bret Harte beszélye, fordította Wittfeld Béla. (vége.) — A falszékény rejtelme; elbeszélés, írta Lithvay Viktória. (folyt. köv.) — Heti tárcza. Horváth Istrán emlékezete; írta és a székesfehérvári Horváth-ünnepélyen május 11-én szavalt Komócsy József. — A császár ajándéka; Gáborhelyi Kálmántól. — Oh ne szeress...; költemény Petrovics Lászlótól. — Gondolaok. — Képmagyarázat. — Műdenféle. — Kápek: A vándorsáskák kiirtása Hercegovinában. — Medvetánczoltató orosz vasúterén. — Halálosan találva. — Melléklet: A „Hollen vagy egy év” című regény 113—128 oldala. — Mai számunkhoz van mellékelve a „Gazdasági és Háztartási Lapok” május havi száma. — A borítékön: Heti naptár. — Sakk-talány. — Magikus pontrejtvény. — Talányok megfejtése. — Megfejtők névsora. — Kérdések. — Feleletek. — A kis tutri huzásai. — Hirdetések. — Előfizethet: Mészner Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt. negyedévre 4 frt 50 kr.

A „Pesti Hirlap” e leggazdagabb és legélénkebb tartalmú politikai napilap, az egyedüli magyar lap, mely kormánytól és pártoktól függetlenül, következetesen harezol az 1848-iki elvekről, az igazi szabadelvűségért és demokracizációért. Ezen álláspont lehetővé teszi, hogy megmondja az igazat a kormánypártnak úgy, mint az ellenzéknek. Nagy elterjedését ezen részrehajladanság és érdekes tartalma magyarázzák meg. Politikai vezércikkeit Beksis Gusztáv, Borostyáni Nándor, Pesty Frigyes és Török Kálmán, az országgyűlési kedvelt s humoros karcokat Mikszáth Kálmán írja. A „Pesti Hirlap” a lap a legolcsóbb magyar lap, mert naponként 16 oldalon jelenik meg, minden héten 2—3 zenedarabot közöl melléklet gyanánt, minden számban érdekes regény- és beszélyközleményeket hoz s ennek daczára előfizetési ára egy évre csupán 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. A „Pesti Hirlap” kiadóhivatala (Budapest, Légrady testvérek, nádor-utca 7. szám) kívánatra mindenkinek küld mutatványszámokat.

„Magyarország és a Nagyvilág” című nagy képes szépirodalmi hetilapra felhívjuk t. olvasóink figyelmét. A lap minden számában 10—12 illusztráció jelenik meg, köztük számos teljes magyar rajzolóktól. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalma a legjelesebb tollú íróktól ered. Mikszáth Kálmán, Györy Vilmos, Peteley István, Milkó Izidor, dr. Molnár Antal, Jakab Elek történetíró, Margittay Dezső, Frankenburg Adolf és Tóth Béla állandó dolgozótársai a „Magyarország és a Nagyvilág”-nak, mely rövidebb regényeken, beszélyeken, rajzokon és költeményeken kívül számos érdekes közleményt hoz a hazai történelem, a földrajzi ismeretek, népisime, a természettudományok stb. köréből. Közül azonkívül zenészetit és színházi tárcákat és terjedelmű nyelvtudományokat. A gazdag tartalmú kitérő lapot, melyben a család minden tagja talál maga számára szórakoztató és izlésnemesítő olvasmányt, melegen ajánljuk a t. közönség figyelmébe. Előfizetési ára, noha hetenkénti két nagy iven jelenik meg, negyed évre csak 2 frt, fél évre 4 frt, egész évre 8 frt. Előfizetni a Légrady testvérek kiadóhivatalában (Budapest nádor-utca 7. szám) lehet. Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a kiadóhivatal.

CSARNOK.

A fekete pontok.

(Elbeszélés.)

Írta: **Merényi László.**

(Folytatás.)

— S abból az ételből enni ugy-e?
— S mért ne tehetnők meg, ha kedvünk úgy tartja?
— Hagyjuk, kedves Szejke, nem akarom, hátha ismernek bennünket mint a jótét tündereit? A minék véletlenül itt nyomára jöttünk itt — tündér-módra maradjon az a mi titkunk. A titokban működő kéz, ép ártatlansága által fokozhatja az emberek ártatlan örömet, ezt ápolni és gyakorolni, éltünknek nem magasztos hivatása-e?
— Távozzunk hát!

S ezzel a két nő jövendő tündér gyanánt eltűnt a látókörből, parányi lábaik nyomát a fű selyme eltakarta, beszédük édes hangját a szellő elkapta s Bud füléhez vitte, — karsu termetöket és jóságos tekintetöket a hajló bokrok elrejtették.

— Most már beszélhetünk testvérem, — susogott Bud.
— Eltűntek, — szól Varga, — s mond ki az egyik?
— Az titok és az is marad egy ideig.

— De mégis?
— Az egyik a testvérem, de ne légy oly kíváncsi, nem illik az egy valódi férfinhoz, már pedig te az vagy. Ok ismeretlenek akarnak maradni s én akaratomat tiszteletben tartom. Tündérek ök, testvéreim, néha fölveszik az ily külsőt is.

— S e szerint léteznek a tündérek?
— Hogyne léteznének, honnan ered hát a fogalmuk? ha nem léteznének?
— Te kérded különben ezt, te ki hatalmamat érzed?
— Erzem, de más is hatalmaskodott felettem.
— Az a tagadás szelleme. Ez bánt veled oly kegyetlenül, míg távol valék Törzökországban.
— És meddig leszek hatalma alatt.
— Mig le nem győzöm; övé a test.
— És a lélek?
— Az az én fennhatóságom alá tartozik.
— Igazad lehet: ép azért valódi alakod szeretném már színről-szinre látni.
— Ohajtod? Legyen: még ma meglátsz!

— Még ma?
— Igen még ma, az éj késő órájában, éjjel után megjelenek, de meg ne rettenj!
— Elvárlak; én nem félek tőled, azaz félek is, nem is. Az ember az ismeretlenről félni szokott; mert velem annyi sok fura dolog történt már, hogy a legfurább látványt is tán egykedvűen nézném. De mond ismételve kérlek: mi a céled, mi a szándékom velem?
— Az a jövő titka.
— Ma tehát mégis meglátlak?
— Meg.
— S ezzel Bud eltűnt a rezgő ág mellől.
— Ah, valahára meglátom tehát őt színről-szinre, még pedig ma! Végzetes nap ez.

Vargáné ezalatt, míg férje imigy tölté idejét, megfőzte az izletes lebbencs-levest s elkészíté az illatos paprikást, zöld paprikával, paradicsommal és pityókával úgy, a hogy férje szereti; de bármily jól volt az elkészítve, Varga mitsem evett, csak mosolygott s átszellemült arca tulvilági kifejezést nyert. Egy édes tudat tuduillik az, hogy védszellemét színről-szinre megláthatja — ma, boldoggá tette egyelőre. Fakó, halvány arcán valami bűvös mosoly játszadozott, mi magát Vargánét is meglepte; de azért nem szólt és nem alkalmatlanokodott kérdezősködéseivel, nehogy azt a boldog mosolyt onnan elriaszssa. De ha nem evett az apa és férj; bezzeg ettek jó kedvűen és jó ízűen a gyermekek, Vargáné is segédkezett az étel elfogyasztásában.

— Gyermekeim, szól Varga az étkezés után, ma elmarad a mese, szedjétek-vegyétek a sátorfát s hazafelé balagjunk: haza-haza — pihenni vágyom.

Vágya teljesült, haza mentek szép csöndesen s bár mennyire igyekeztek is, késő este lett mire hazaértek, ott-hon aztán alig várta azt a percet, hogy családja nyugalomra hajtsa fejét és maga is lepihenhessen.

Ez is megtörtént, az egész család nyugalomra hajta fejét. Alighogy letették a fejüket menten mély álomba merültek. Csak Varga virrasztott. Gyermekei és neje egyforma szabályos lélekzet vételen kívül, minden csöndes volt a kis szobában aztán, csak a szoba-falán függő óra egyhangu ketyegése hallatszott: tik-tak, tik-tak, kip-kop.

Óra mult óra után aztán, és az óra szabályos egyforma ketyegése szakadatlanul hallatszott: tik-tak, tik-tak, kip-kop. S az óra addig-addig beszélgetett ketyegve, míg végre érzéshangon megszólalt s kettőt és utánna — tizenegyet ütött.

— Féltekenkettőre! s e szerint még csak félóraig kell várnom, mert hisz tizenkét órakor kezdődik — a néphit szerint — a lélek járás ideje, de szellem ő. De vajjon eljön-e s nem hagy-e eserbe? Eljön — el, mert becsül s megtartja szavát, hisz eddig váratlanul is fölkeresett. Eljön érzem a halál hideg lehelletét: ez nem lehet ő, ez démon. Hah! hogy fázom, hogy reszketek, a testemben rejlő meleg egyre fogy és szívem mind lassabban-lassabban ver, s azzal a vérkeringés is akadozik és mind lassabb-lassabb lesz. Egy perc — és végem van, az életerő egy pontban egyesülni végig fut testemen és a pont lábam hüvelyk ujjában van. Most hideg borzadály járja át egész valóm: jó a — halál! Erzékeim mindinkább tompulnak: először ízlesem, aztán szaglászom, majd tapintatom veszttem el s végre látérzékeim tompul, szemem elhomályosul s alig látok nóm és gyermekeim ágyáig, — pedig látnom kell őket még egyszer és utoljára.

Varga hánykolódott s felakart ujni ágyában, de az már sehogy sem sikerült neki.

— E kedves arczok vonásait magammal kell vinnem; szemem gyűpontján az utolsó kép az övék és csak az övék legyen. Látom kell őket, fölkelek, de erőm szabadkozik s karom ereje merev zsibbadásban vész el. (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **Bodor István.**

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

1621. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **susai ref. egyház** végrehajthatónak néh. **Martis András** hagyatéka elleni 100 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtsai ügyében, a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Úraj községben fekvő az uraji 12. sztkjvben foglalt Martis András nevű álló 1/3 urb. telekre az árverést 959 frtban ezen-nel megállapított kiküirtási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1884. évi július hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor Úraj községben a községi bíró házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküirtási áron alól is eladatni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10/100-át vagyis 95 frt 90 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírra a kiküirtött kezehez letenni, avagy az 1881. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvszék mint telekkvi hatóság Rimaszombatban, 1884. évi agrilis hó 5-én.

Fornét, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

A pálfalai korcsma a hozzá tartozó mintegy 10 hold rét szántóföld és legelővel együtt az 1885-ik év január hó 1-ső napjától 3 egymás után következő évre folyó 1884-ik év július hó 7-ikén d. e. 10 órakor Pálfalán, a helyszínén, haszonbérbe fog adatni. A bérleni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt 100 frtot bánatpénzül letenni. A bérlési feltételek addig is alantírottnál bármikor megtekinthetők.

Kelt Pálfalán, 1884. május 24.

Szőke István,
közbirtokossági igazgató.

AZ ASSICURAZIONI GENERALI 1883. ÉVI MÉRLEGE.

Nyereség- és veszteség-száma az A mérleghoz. (1883.)

BEVÉTEL	A tétel neve		Kiadások	
	Uzlet	Vagyoni	Uzlet	Vagyoni
Díjbevételek	173810 04	1739290 54	297180 00	3575497 00
a) díjbevételek	173810 04	1739290 54	297180 00	3575497 00
b) díjbevételek	18180 50		578348 91	
c) díjbevételek	160000		999959 27	
Tartalékok	569310 6	725246 31	3211750 99	
a) tartalékok	130148 7			
b) tartalékok	5759 8			
c) tartalékok	618821 11			
Díjak	128002 4	994980 90	59178 45	
a) díjak	21622 5	30651 13		
b) díjak	4879 7			
c) díjak	2007 6			
Kötelezettségek	48465 3	254140 38	1800981 69	6097301 53
a) kötelezettségek		51187 29	1766333 84	1876811 58
b) kötelezettségek			114177 7	
c) kötelezettségek			57516 8	
Tartalékok			7618398 2	701853 82
a) tartalékok				
b) tartalékok				
c) tartalékok				
Nyereség			807 07	807 07
a) nyereség			208843 25	208843 25
b) nyereség				
c) nyereség				
Veszteség			271 6 27	271 6 27
a) veszteség				
b) veszteség				
c) veszteség				
Összesen	173810 04	1739290 54	3575497 00	3575497 00

Nyereség- és veszteség-száma a B mérleghoz. — Életbiztosítási osztály (1883.)

BEVÉTEL	A tétel neve		Kiadások	
	Uzlet	Vagyoni	Uzlet	Vagyoni
Díjbevételek	1609214 58	293147 34	1195517 1	133111 14
a) díjbevételek	1609214 58	293147 34	1195517 1	133111 14
b) díjbevételek			53733 37	103254 77
c) díjbevételek			137798 49	2298 05
Tartalékok	2987278 61	43689 57	2988319 37	2988319 37
a) tartalékok	43689 57	308392 75	16 99	16 99
b) tartalékok				
c) tartalékok				
Díjak	17094 85	4689 57	1181301 80	231101 11
a) díjak	817 30	2906 27	498339 92	290171 71
b) díjak	2906 27	4475 10	1180652 44	1180652 44
c) díjak	26994 28		1722779 26	271139 88
Kötelezettségek	101000 83	84796 24	1799919 1	79759 6
a) kötelezettségek	84796 24	689050 23	1719780 5	1719780 5
b) kötelezettségek	689050 23	165896 01	2829 83	2829 83
c) kötelezettségek	165896 01	32754 75	30885 42	30885 42
Tartalékok			4734 56	76734 66
a) tartalékok				
b) tartalékok				
c) tartalékok				
Nyereség			19195 00	19195 00
a) nyereség			4719 54	4719 54
b) nyereség			13177 69	13177 69
c) nyereség			5182 24	5182 24
Veszteség			19577 94	19577 94
a) veszteség				
b) veszteség				
c) veszteség				
Összesen	1609214 58	293147 34	1195517 1	133111 14

AZ ASSICURAZIONI GENERALI VAGYONÁLLASA 1883. DECEMBER 31-ÉN.

VAGYON	A tétel neve		Kiadások	
	Uzlet	Vagyoni	Uzlet	Vagyoni
1. Alapítványok	137847 71	227518 62	137847 71	227518 62
2. Ingatlanok	444782 57	731705 04	444782 57	731705 04
3. Pénzeszközök	3063922 24	3063922 24	3063922 24	3063922 24
4. Kamatozó értékpapírok	97815 35	9815 35	97815 35	9815 35
5. Készpénz	6582 57	6582 57	6582 57	6582 57
6. Állam- és értékpapírok	2942615 21	2942615 21	2942615 21	2942615 21
7. Tartalékok	137847 71	227518 62	137847 71	227518 62
8. Nyereség	6882791 28	6882791 28	6882791 28	6882791 28
9. Veszteség	676480 01	676480 01	676480 01	676480 01
10. Összesen	314412 78	1469762 63	1784175 41	1784175 41
11. Készpénz	130246 41	2781 08	146928 09	2781 08
12. Maradványok	76298 29	97581 82	10148 59	10148 59
13. Maradványok	603434 66	12711 06	21977 41	198892 57
14. Maradványok	865495 26	398271 42	207922 74	705994 20
15. Maradványok	398271 42	398271 42	398271 42	398271 42
16. Maradványok	403291 21	308392 75	403291 21	308392 75
17. Maradványok	23348	23348	23348	23348
18. Maradványok	47095 99	47095 99	47095 99	47095 99
19. Maradványok	3257442 82	3257442 82	3257442 82	3257442 82
20. Maradványok	19192 03	19192 03	19192 03	19192 03
21. Maradványok	37641 58	37641 58	37641 58	37641 58
22. Maradványok	6113 54	6113 54	6113 54	6113 54
23. Maradványok	24502 93	24502 93	24502 93	24502 93
24. Maradványok	514584 05	514584 05	514584 05	514584 05

Végeladás.
Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek tudomására hozni, hogy a **Dr. Patzek Mór** ur házában levő **vegyeskereskedésemmel** végleg felhagyok, ennél fogva a raktáron levő összes tárgyakból végeladást rendezek és mindent a **saját beszerzési áron alól** bocsájtok a vevők rendelkezésére.
Számos látogatásért esd Rimaszombat, 1884. május 20.
Birnstingel Emil.

Hirdetmény.
81/1884. sz. — Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezezzel közzhírre teszi, hogy a rimaszombati kir. járásbírósnak f. évi 26 kpp. sz. végzése által **Engel Adolf** végrehajtó javára özv. **Robos Pálné** ellen 28 frt 55 kr. tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfigyelt és 311 frt 59 kr-ra becsült házibitorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak. Mely árverésnek a f. évi 26. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperes tamásfali lakásán leendő eszközésére **1884. évi május hó 31. napján** délutáni 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. — Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 198. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.
Kelt Rimaszombatban, 1884. évi május hó 20. napján.
Draskovits, kir. jbir. végrehajtó.

Jégbiztosítás.
A „Fonciere Pesti biztosító intézet“ nevében tisztelettel ajánlom figyelmébe a t. ez. biztosító közönségnek azon körülményt, melyszerint b. első rendű biztosító intézet, u. m.: „**Első magyar általános biztosító társaság**“, „**Fonciere Pesti biztosító intézet**“, „**Assicurazioni Generali**“, „**Riunione Adriatica di Sicurtà**“ és „**Duna biztosító társaság**“, az ez idei jégbiztosításokra szövetkezésbe lépve, a díjszabályt egyenlően fogadatosítják.
En mint ezen társaságok egyikének kerületi képviselője, kérem a mélyen tisztelt biztosító közönséget, hogy a jégbiztosításokat méltóztassanak nálam eszközölni, következve természetesen, hogy az általam képviselt hazai biztosító intézetnek a fellelve szemben már eddig is tanusított és ismert becsülete, úgy az eljárás körüli pontossága ezental is szilárdan fenn fog tartani.
Szintugy elvállalok mindennemű tűzbiztosításokat is, a lehető legelőnyösebb feltételek mellett s különösen a nálunk levő átalány (Pauschale) biztosításokra felhívom becses figyelmüket, különösen kiemelve, hogy a megyei „Gazdasági egyesület“ t. tagjai intézetünknel is az eddig élvezett előnyökben részesülnek. — Tisztelettel
Kern Adolf,
a „Fonciere Pesti biztosító intézet“ kerületi képviselője Rimaszombatban.

Szabász kerestetik.
Egy szakmáját jól értő **férfi ruhaszabász**, ki állomását folyó évi szeptember hó 1-ével foglalná el, előnyös feltételek mellett kerestetik, melyek az illető kívánságára, ajánlatának vétele után tudomásul adnak, esetleg közös megállapodás sines kizárva.
Hová? megtudhatni e lap kiadóhivatalában.

A MISKOLCZI TAKARÉKEGYLET
igazgatósága a mai napon hozott következő határozatáról értesíti a nagy közönséget:
Ugy a betevő mint pénzügyintézetünk részéről **kölcsönös kötelezett egy és félévi** behagyás mellett 1884. év április 1-től elhelyezendő egy betétkönyvön legalább **5000** frtot tartalmazó betétek után **évi 5 és fél % kamatot fizet,**
ezenfelül az állam részére járó 10%-li kamatadót is az intézet viseli.
A betevőket **250000 forint alaptőkének** s az évenként szaporodó **ma 11709 forintot tevő tartaléktőke** biztosítja. — Kelt Miskolcson, 1884. március 24.
A miskolczi takarékegylet igazgatósága.